

Внесок бджільництва в економіку Єгипту (запилення сільгоспкультур, виробництво меду та інших продуктів бджільництва і т.д.) оцінюється в 2,4 млрд дол. Продуктивність середньої бджолосім'ї - 5 кг товарного меду в рік. Середньодушкове споживання меду в 2019 році склало 25 грам на рік - в 8 разів менше середньосвітового уривня.

Що стосується України, то український ринок меду є одним з найбільш перспективних і розвивається на сьогодні найшвидше з усіх агропромислових галузей країни. Світове виробництво меду становить 1,5 млн т на рік, і на частку України припадає 5%. Експорт меду з України зріс у 2019 році на 12,7%, до 55,6 тис. тонн. Виручка від поставок меду на зовнішні ринки у минулому році склала понад 100 млн дол [1].

Починаючи з 1 вересня 2020 року, підприємства – виробники меду та продуктів бджільництва мають змогу експортувати свою продукцію до Королівства Саудівська Аравія за формою сертифіката, яка була погоджена між компетентними органами України та КСА. Зазначається, що наразі до переліку ухвалених підприємств, які акредитовані для експорту меду та продуктів бджільництва до Королівства Саудівська Аравія увійшли 7 українських підприємств, зокрема: ТОВ «Сан Бі Україна»; ФГ «Апіс Україна»; ТОВ «Біхайв»; ТОВ «Медовий край»; ФОП «Косовська Л.В.»; ТОВ «Юбі»; ТОВ «СП „Мед Поділля“».

**Висновки.** Перспективи виробництва меду у світі безпосередньо пов'язані із необхідністю збереження досягнутих останніми роками обсягів виробництва продукції та забезпечення сталого розвитку галузі. Для цього слід розвивати цю галузь не лише серед бджолярів-любителів, але й підприємців.

### Список використаної літератури

1.Вакуленко Л.Л. Експорт та імпорт меду натурального та іншої сільськогосподарської продукції; сучасний стан і проблеми // Вісник аграрної науки Причорномор'я : зб. наук. пр. Миколаїв: МДАУ, 2007. Вип.2 (40). С.79-86. (Серія “Економічні науки”).

2.Корженівська Н. Розвиток галузі бджільництва – джерело продовольчої безпеки. Світовий досвід у галузі бджільництва та перспективи розвитку в Україні: Збірник наукових праць Міжнародного науково-практичного форуму, 2018 р. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2018. С.53-55.

3.<https://mandry.club/cikavi-facty/shho-mozhna-privezti-z-turechchini-idei-podarunkiv>

УДК: 636.371:675.081

## ХАРАКТЕРИСТИКА ХУТРОВИХ ОВЧИН ОВЕЦЬ ЦИГАЙСЬКОЇ ПОРОДИ І ПОМІСЕЙ З РІЗНОЮ ЧАСТКОЮ СПАДКОВОСТІ АСКАНІЙСЬКОГО КРОСБРЕДНОГО ТИПУ

**Чігірьов В.О.**, к. с.-г. наук, доцент

**Гурко Є.Ю.**, асистент

**Мажилівська К.Р.**, асистент

Одеський державний аграрний університет

*Досліджували овчини (не вичинені та вичинені) валашків цигайської породи та помісних від різних варіантів схрещувань з асканійським кросбредним типом: довжину волосся, площу, масу овчини (фізичну, на 1 дм<sup>2</sup>, у % від живої маси). Встановлено, що хутрові овчини дослідних груп є високоякісним напівфабрикатом. Використання баранів асканійського кросбредного типу при різних варіантах схрещування з вівцематками цигайської породи зберігає якість овчин у помісєй.*

**Ключові слова:** хутрові овчини, довжина волосся, площа овчини, маса овчини, цигайська порода, асканійський кросбредний тип асканійської м'ясо – вовнової породи овець із кросбредною вовною.

**Постановка проблеми.** Цигайська порода овець одна з найстаріших порід світу. Вівці цієї породи дуже витривалі, добре акліматизовані. Вони дають міцну, пружну вовну, хутрові овчини – цигейки, м'ясо і молоко [ 2].

Вироби з цигайських овчин завдяки добрим хутровим якостям користуються високим попитом у населення. Встановлено, що у племзаводах з розведення овець цигайської породи, середня площа вичинених овчин вівцематок складало 77 дм<sup>2</sup>, баранчиків 68 дм<sup>2</sup>, що дає можливість віднести їх до групи «середніх». За показником маси м<sup>2</sup> кращі показники мають баранчики – 0,843 кг, проти 1,05 кг у вівцематок. Показник «вихід площі» кращім був у овчин баранчиків – 85,2%, у овчин вівцематок – 78,2 % при плановому показнику - 78,0% [1].

Характерною особливістю асканійських кросбредів заводського селекційного ядра є скороспілість та довгововновість при високих настригах вирівняної, чітко звивистої міцної (9-12,8 км розривної довжини), еластичної, шовковистої з люстровим блиском вовни: по баранах – 37,6 мкм, вівцематках – 33,1 мкм, з жиропотом світлих відтінків (співвідношення жиру та солей поту у баранів-плідників – 1:0,69).

Головною проблемою вівчарства залишається висока собівартість продукції вівчарства і, як наслідок, неприйнятна ринком ціна її реалізації. Подальший розвиток вівчарства можливо забезпечити шляхом його інтенсифікації, промислового виробництва ягнятини та молоді баранини, хутрових овчин і формуванням нових напрямів продуктивності – м'ясного, молочного, хутрового [3].

Спеціальна селекція на поліпшення хутрових і шубних овчин не ведеться. Селекція овець від яких одержують ці види овчин на поліпшення вовнової продуктивності сприяє підвищенню якості овчин.

**Мета роботи** полягала у визначенні можливості збереження та поліпшення генетичного потенціалу хутрової продуктивності місцевої популяції цигайських овець методом схрещування з баранами асканійського кросбредного типу асканійської м'ясо – вовнової породи з кросбредною вовною.

**Матеріал і методи досліджень.** Науково-виробничий експеримент проведено в умовах племінного заводу з розведення овець цигайської породи СВК «Нива» Саратського району Одеської області. Хутрову продуктивність вивчали у валашків цигайської породи (I група) та помісних з різною часткою спадковості:  $\frac{3}{4}$  асканійський кросбредний тип +  $\frac{1}{4}$  цигайська порода (II група);  $\frac{1}{4}$  асканійський кросбредний тип +  $\frac{3}{4}$  цигайська порода (III група).

Якість хутрових овчин вивчали у 8 міс. валашків, визначенням їхньої маси і площі. Шкури зняті після забою, консервувалися сухо – солоним методом.

**Результати наших досліджень** показали, що шкурки, зняті після забою, найбільш важкими виявилися у помісних валашків, у порівнянні з чистопородними цигайськими ровесниками (табл.1).

Таблиця 1

Характеристика овчин цигайських і помісних валашків

Показник	Група. Порода, породність		
	I- ЦГ	II-3/4АК+1/4ЦГ	III- 1/4АК+3/4ЦГ
<b>Не вичинені овчини</b>			
Довжина волосся, см	8,4	9,2	9,0
Маса овчини, кг	84,76	87,99	91,77
Площа, дм <sup>2</sup>	4,18	4,92	4,70
1 дм <sup>2</sup> , г	49,3	55,9	51,2
Маса овчин, у % від живої маси	13,1	14,3	12,8

### Вичинені овчини

Довжина волосся, см	13,8	13,6	13,6
Площа, дм <sup>2</sup>	59,69	60,66	63,68
Маса овчини, кг	0,484	0,648	0,637
1 дм <sup>2</sup> , г	8,11	10,68	10,00
Вихід овчин,%	70,4	68,9	69,4

Овчини помісей II групи (3/4АК+1/4ЦГ) на 17,7 %, а III ( ¼ АК+ 3/4ЦГ) на 12,4% за масою важчі, ніж у чистоводних цигайських овець. Площа овчин помісей II групи на 3,8%, а III групи на 8,3% більше у порівнянні з цигайськими валашками.

Маса овчин цигайських валашків склала 13,1 % від їхньої перед забійної маси. Цей показник у валашків 3/4 АК+1/4ЦГ був вище і склав 14,3%, а у валашків 1/4АК+3/4ЦГ декілька нижче – 12,8 %.

Хутрові овчини помісі II і III групи характеризувалися густим волоссяним покривом і за цим показником всі овчини були віднесені до I сорту. Менш густий волоссяний покрив був у овчин від валашків I групи.

Хутровим овчинам цигайського і кросбредизованого молодняку притаманний пружний волоссяний покрив, тониною 50,48 якості. Всі овчини за тониною волосся віднесені до напівгрубих.

Після проведення вичинення найбільш легкими виявилися овчини цигайських валашків. Маса їхніх овчин складала в середньому 484 г., а 1 дм<sup>2</sup> – 8,11 г., що відповідно на 25,3 % та 24,1 % менше аналогічних показників овчин валашків ¾ АК+ 1/4ЦГ, і на 24,0% та 18,9 % менше цих ж характеристик овчин тварин 1/4АК+3/4ЦГ.

Площа овчин молодняку II дослідної групи в середньому на 1,6 %, а III групи на 6,7 % більше ніж площа овчин молодняку I контрольної групи.

Вихід овчини у цигайських валашків 70,4%, що на 1,5 абсолютних відсотка вище, ніж у валашків 3/4АК+1/4ЦГ, і 1,0 абсолютний відсоток вище ніж у ровесників 1/4АК+3/4ЦГ.

Овчини молодняку овець всіх трьох груп, що досліджувалися є високоякісним хутровим напівфабрикатом. Проте, хутрові овчини чистопородних цигайських овець характеризуються більш тонкою, щільною, еластичною міздрою і більш легкою масою.

**Висновки.** Використання баранів асканійського кросбредного типу при різних варіантів схрещування з цигайськими вівцематками суттєво не знижує якість овчин у помісей.

### Список використаної літератури

1. Вівчарство України. Наукове видання / В.М. Іовенко, П.І. Польська, О.Г. Антоненко, В.М. Бова, Т.Г. Болотова, В.І. Вороненко та ін. – Київ, Аграрна наука, 2006. – 614 С.
2. Генофонд свійських тварин України: Навчальний посібник/ Д.І. Барановський, В.І. Герасимов, В.М. Нагаєвич та ін. Харків: Еспада, 2005. – 400с.
3. Наукові засади розвитку вівчарства південного регіону України / Ю. В. Вдовиченко, Н. А. Кудрик, П. Г. Жарук, Л. В. Жарук // Вівчарство та козівництво. - 2017. - Вип. 2. - С. 3-23.